UNIVERSAL
LIBRARY
OU_202235
UNIVERSAL
LIBRARY

೧ನೇ ಭಾಗ

ಚಿತ್ರರಾಮಾಯಣ.

ಬಾಲಕಾಂಡ

ಎಸ್. ಕೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯ ಬಿ. ಎ., ಆರ್ಟಿಸ್ಟ್,

ರವರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ

ಇವರ ಸ್ವಕೀಯ

ಶ್ರೀ ಕಾಂತರಾಜ ಕ್ರೋಮೋ ಲಿಥೋ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible] ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ

೧೯೨೮

(*All Rights Reserved*)

ಮಹನೀಯರೇ,

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚಿತ್ರರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಾಂಡವು ಪೂರೈಸಿತು.

೧

ಮಾ॥ ರಾ॥ S. K. ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಸ॥ ಕ್ಕೆ.

ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ನೀವು ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕುಶಲತೆಗೆ ಸಂತೋಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣ ಬಾಲಕಾಂಡವನ್ನು ನೀವು ಚಿತ್ರರೂಪವಾಗಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಇರುವ ದೈವಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಇತೋಪ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ದೇವತಾನುಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗಲೆಂದು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Sringeri, ಇಂತಿ, ಸಾ॥ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

12—9—1928 **V. L. Narasimhaiya.**

Deputy Agent,
Sringeri Matt.

ತಾ॥ ೧೨-೭-೧೯೨೮
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಎಸ್. ಕೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯ.

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ.

ಸರ್ಗಸಂಖ್ಯೆ.	ವಿವರ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ.
೧	ನಾರದರು ವಾಲ್ಮೀಕರಿಗೆ ರಾಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು	೧
೨	ವಾಲ್ಮೀಕರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು	೨
೩	ವಾಲ್ಮೀಕರು ರಾಮಾಯಣ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದ್ದು	೩
೪	ವಾಲ್ಮೀಕರು ಲವಕುಶರಿಗೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದು	೪
,,	ಶ್ರೀರಾಮರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲವಕುಶರ ರಾಮಾಯಣ ಗಾನ	೫
೫	ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರ	೬
೭	ದಶರಥರಾಜ	೭
೭	ದಶರಥ, ಆಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಗೈರೇರು	೮
೮	ದಶರಥನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದು	೯
೯	ರೋಮಪಾದರಾಯನು ಋಷ್ಯಶೃಂಗರನ್ನು ಕರೆತರಲು ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು.	೧೦
೧೦	ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಋಷ್ಯಶೃಂಗಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡದ್ದು	೧೧
,,	ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಋಷ್ಯಶೃಂಗರನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ ಕರೆತಂದದ್ದು	೧೨
,,	ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಶಾಂತಾದೇವಿಯರ ವಿವಾಹ	೧೩
೧೧	ದಶರಥ ರೋಮಪಾದರಾಯರು	೧೪
,,	ಋಷ್ಯಶೃಂಗರು ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದು	೧೫
೧೨	ದಶರಥನು ಋಷ್ಯಶೃಂಗರಿಗೆ ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಆವರಣ ಕೊಟ್ಟದ್ದು	೧೬
೧೩	ವಶಿಷ್ಠರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಂತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದ್ದು	೧೭
೧೪	ದಶರಥನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಮಾಡಿದ್ದು	೧೮
೧೫	ಯಾಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅಭಯಕೊಟ್ಟದ್ದು	೧೯
೧೬	ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಠಿಯಾಗದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಪುರುಷನು ದಶರಥನಿಗೆ ಪಾಯಸವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು	೨೦
,,	ದಶರಥನು ಪಾಯಸವನ್ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದು	೨೧
೧೭	ದೇವತೆಗಳು ವಾನರರಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದು	೨೨

ಸರ್ಗಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
೧೮	ಶ್ರೀರಾಮರ ಜನನ	೨೩
,,	ದಶರಥನ ಆನಂದ	೨೪
,,	ದಶರಥನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡದ್ದು	೨೫
೧೯	ಅಸುರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಕೇಳಿದ್ದು.	೨೬
೨೦	ದಶರಥನು ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾರನೆಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದ್ದು	೨೭
೨೧	ವಶಿಷ್ಠರು ದಶರಥನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದು	೨೮
೨೨	ದಶರಥನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು	೨೯
೨೩	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದು	೩೦
೨೪	ಅನಂಗೋಪಾಖ್ಯಾನ	೩೧
೨೫	ಗಂಗಾಸರಯೂನದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ	೩೨
೨೬	ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ತಾಟಕಾವನವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು	೩೩
೨೭	ತಾಟಕಿಯ ಸಂಹಾರ	೩೪
೨೮	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದು	೩೫
೨೯	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಉಪಸಂಹಾರವನ್ನು ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದು	೩೬
೨೯	ವಾಮನಾಶ್ರಮ ವಿಚಾರ	೩೭
೩೦	ಸುಬಾಹು ಮಾರೀಚರ ಮರ್ದನ	೩೮
೩೧	ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ ವಿಚಾರ	೩೯
೩೨	ವಾಯುವು ಕುಶನಾಭನ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದ್ದು	೪೦
೩೩	ಕುಶನಾಭನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು	೪೧
೩೪	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದು	೪೨
೩೫	ಗಂಗಾ ಉಮಾದೇವಿಯರ ಉತ್ಪತ್ತಿ	೪೩
೩೬	ಉಮಾದೇವಿಯು ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಶಪಿಸಿದ್ದು	೪೪
೩೭	ಸ್ಕಂದೋತ್ಪತ್ತಿ	೪೫
೩೮	ಸಗರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವೃತ್ತಾಂತ	೪೬
೩೯	ಸಗರಪುತ್ರರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೇಧಿಸಿದ್ದು	೪೭
೪೦	ಸಗರಪುತ್ರರು ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ ಮುನಿಯಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು	೪೮
೪೧	ಅಂಶುಮಂತನಿಗೆ ಗರುಡನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು	೪೯

ಸರ್ಗಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
೪೨	ಭಗೀರಥನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್ದು	೫೦
೪೩	ಗಂಗಾವತರಣ	೫೧
,,	ಗಂಗೆಯು ಜಾಹ್ನವಿಯಾದ್ದು	೫೨
೪೪	ಸಗರಪುತ್ರರು ಗತಿಹೊಂದಿದ್ದು, ಗಂಗೆಯು ಭಾಗೀರಥಿಯಾದ್ದು	೫೩
೪೫	ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ವಿಶಾಲಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕಂಡದ್ದು	೫೪
,,	ಕೂರ್ಮಾವತಾರ ವಿಷಯ	೫೫
೪೬	ದಿತಿಯು ಇಂದ್ರಸಂಹಾರಕಪುತ್ರನನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದು	೫೬
,,	ದಿತಿಯು ಅಶುಚಿಯಾದದ್ದು	೫೭
೪೭	ಸಪ್ತಮರುತ್ತುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ	೫೮
,,	ಸುಮತಿರಾಜನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡದ್ದು	೫೯
೪೮	ಜನಕರಾಯನ ಉದ್ಯಾನವನ, ಗೌತಮಾಶ್ರಮ	೬೦
,,	ಅಹಲ್ಯಾಶಾಪ ವೃತ್ತಾಂತ	೬೧
೪೯	ಅಹಲ್ಯಾ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ	೬೨
,,	ಅಹಲ್ಯಾ ಗೌತಮರು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ್ದು	೬೩
೫೦	ಜನಕರಾಯನು ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡದ್ದು	೬೪
೫೧	ಶತಾನಂದರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು	೬೫
೫೨	ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ಆತಿಥ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮಧೇನುವಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದು	೬೬
೫೩	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದು	೬೭
೫೪	ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಮಧೇನುವಿನಿಂದ ಮ್ಲೇಚ್ಛಮುಂತಾದವರು ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು	೬೮
೫೫	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಮಕ್ಕಳು ವಸಿಷ್ಠರಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು	೬೯
,,	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದು	೭೦
೫೬	ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿದ್ದು	೭೧
೫೭	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಸತಿಯೊಡನೆ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದು, ಬ್ರಹ್ಮನುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್ದು	೭೨
೫೮	ತ್ರಿಶಂಕುರಾಯನು ಸಶರೀರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಯಾಗಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಸಿಷ್ಠಪುತ್ರರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದು	೭೩
,,	ತ್ರಿಶಂಕುವು ಚಂಡಾಲನಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕದ್ದು	೭೪
೫೯	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ವಸಿಷ್ಠಪುತ್ರರನ್ನು ಶಪಿಸಿದ್ದು	೭೫

ಸರ್ಗಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
೬೦	ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ವರ್ಗ	೭೬
೬೧	ಅಂಬರೀಷನು ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಋಚೀಕನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದು	೭೭
೬೨	ಶುನಃಶೇಫನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು ಅವರಿಂದ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು	೭೮
೬೩	ಶುನಃಶೇಫನು ಯೂಪಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಮಾಡಿದ್ದು	೭೯
೬೪	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮೇನಕೆಯರು	೮೦
೬೫	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಂಭೆಯನ್ನು ಶಪಿಸಿದ್ದು	೮೧
೬೬	ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯಾದನು	೮೨
೬೭	ಸೀತೆಯು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನಕರಾಯನು ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದು	೮೩
೬೮	ಶ್ರೀರಾಮನು ಶೈವಧನುಸ್ಸನ್ನು ಮುರಿದದ್ದು	೮೪
೬೯	ಜನಕರಾಯನ ದೂತರು ಸೀತಾರಾಮರ ವಿವಾಹದ ವಿಷಯವನ್ನು ದಶರಥನಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿದ್ದು	೮೫
೭೦	ದಶರಥನನ್ನು ಜನಕರಾಜನು ಎದುರುಗೊಂಡದ್ದು	೮೬
೭೧	ವಸಿಷ್ಠರು ದಶರಥನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು	೮೭
೭೨	ಜನಕರಾಜನು ತನ್ನ ವಂಶವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದು	೮೮
೭೩	ಕುಶಧ್ವಜನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಾಂಡವೀ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಗಳನ್ನು ಭರತ ಶತ್ರುಘ್ನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದು	೮೯
೭೪	ವಸಿಷ್ಠರು ನಾಂದೀ ಕರ್ಮಾಂಗವನ್ನು ದಶರಥನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು	೯೦
,,	ಸೀತಾರಾಮರ ವಿವಾಹ	೯೧
,,	ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭರತ ಶತ್ರುಘ್ನರ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವ	೯೨
೭೫	ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಶರಥನಿಗೆ ಪರಶುರಾಮನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು	೯೩
೭೬	ಪರಶುರಾಮನು ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ್ದು	೯೪
,,	ಪರಶುರಾಮನ ಗರ್ವಭಂಗ	೯೫
೭೭	ದಶರಥನು ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರನ್ನು ಯುಧಾಜಿತುವಿನೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು	೯೬

ತಪಃಸ್ವಾಧ್ಯಾಯನಿರತಂ ತಪಸ್ವೀ ವಾಗ್ವಿದಾಂ ವರಮ್। ನಾರದಂ ಪರಿಪಪ್ರಚ್ಛ ವಾಲ್ಮೀಕಿರ್ಮುನಿಪುಂಗವಮ್॥ ೧

S.R...

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧ನೇ ಸರ್ಗ

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗುವವನು ಯಾರಾದವರೆಂದು ವಾಲ್ಮೀಕರು ನಾರದಮುನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲು ನಾರದರು ಶ್ರೀರಾಮಾವತಾರದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾಲ್ಮೀಕರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದರು

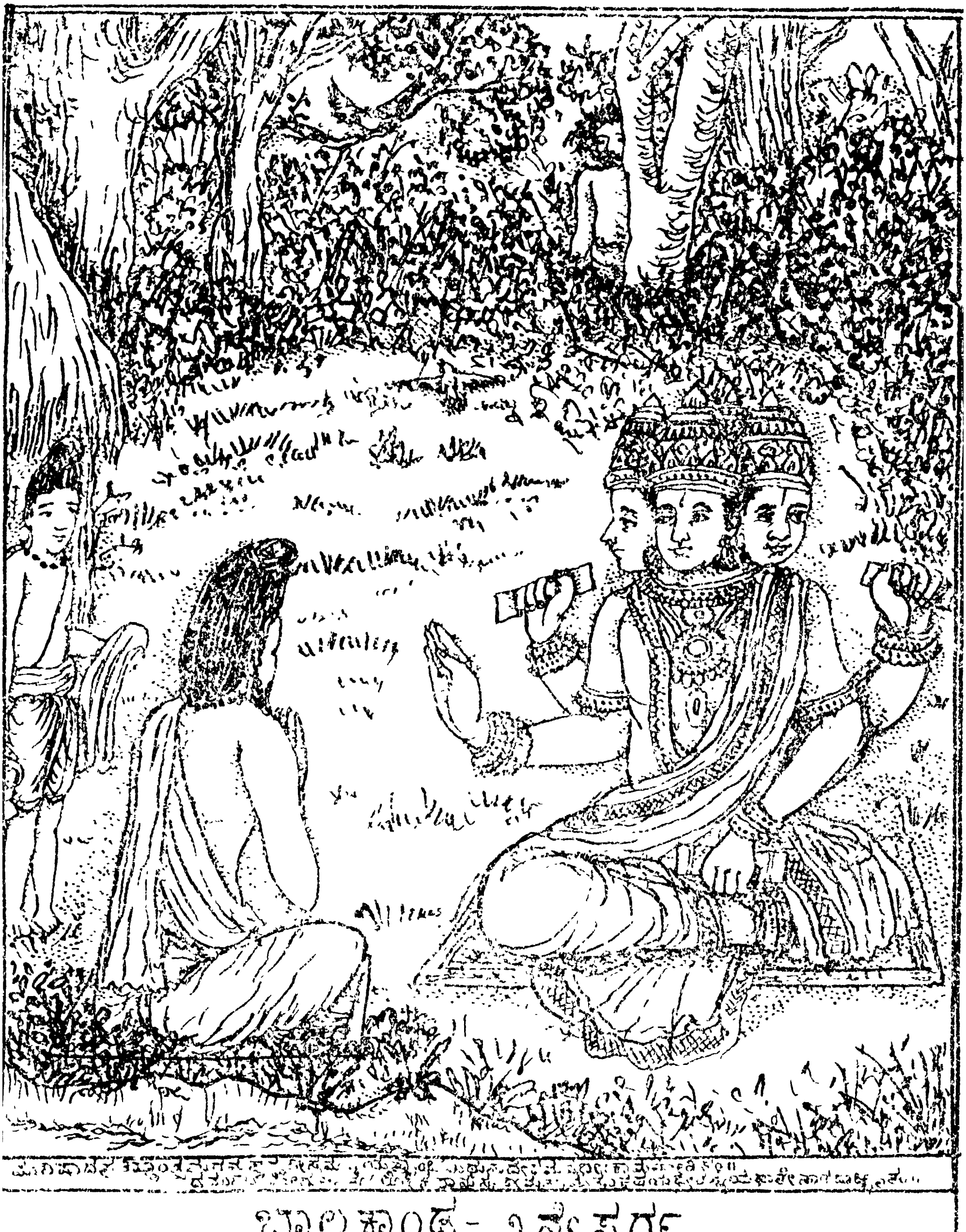

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨ನೇ ಸರ್ಗ

ನಾರದರು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ತಮಸಾನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರೌಂಚಯುಗ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಡನು ಹೊಂಚುಹಾಕಿದ್ದವನು ಗಂಡುಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದನು. ಆಗ ಹೆಣ್ಣುಹಕ್ಕಿಯು ಅಳುತ್ತಿರುವ ದೀನಸ್ವರವನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಾಕುಲಪಡುತ್ತಾ ಆ ಬೇಡನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾದ ಶಾಪವನ್ನಿತ್ತು ಹಾಗೆ ತಾನು ನುಡಿದುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿರಲು, ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದು, ಆ ಶ್ಲೋಕದ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾರದರಿಂದ ಉಪದಿಷ್ಟವಾದ ರಾಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ-೩ ನೇ ಸರ್ಗ

S. K. L.

ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಧ್ಯಾನನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಕುಳಿತ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗೆ ರಾಮಚರಿತ್ರೆಯೆಲ್ಲಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿತು.

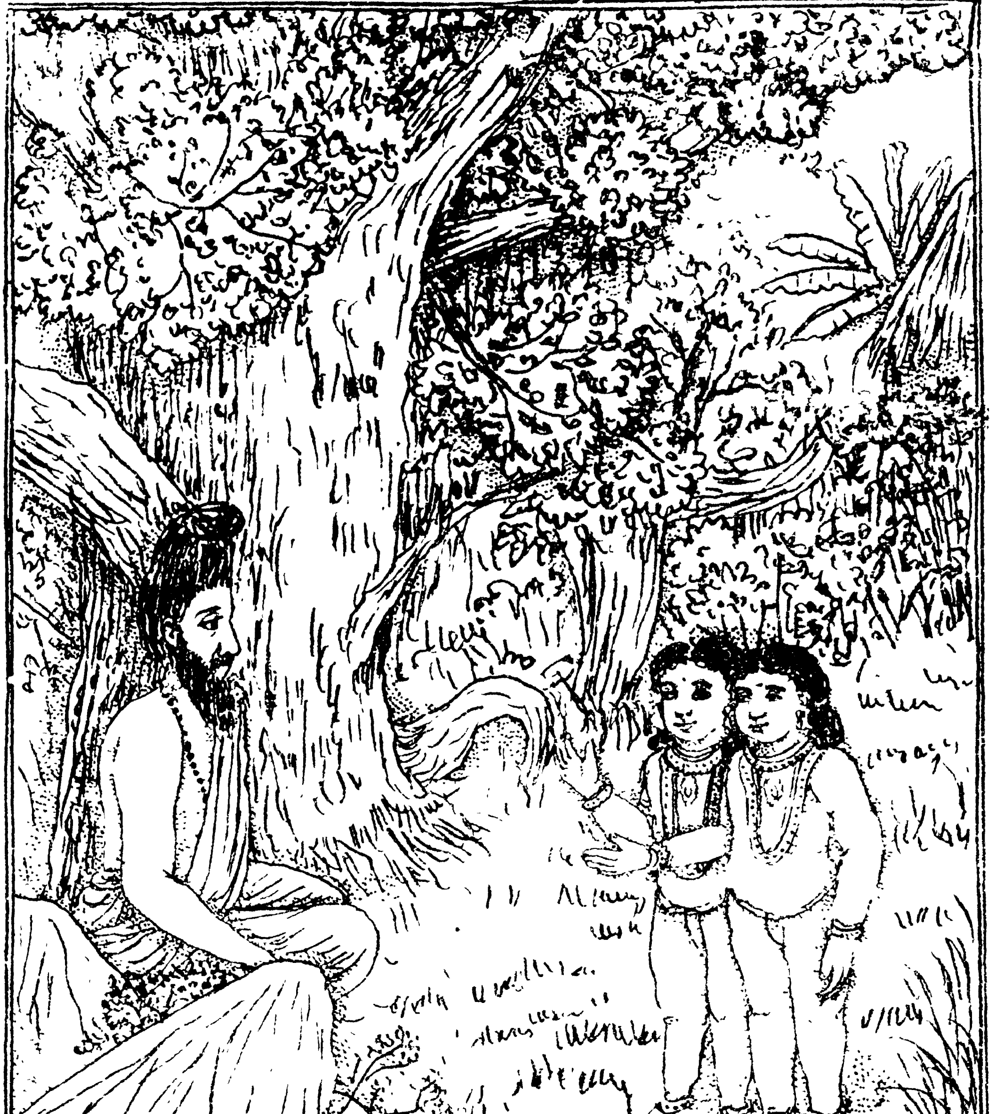

ತಸ್ಯ ಚಿಂತಯಮಾನಸ್ಯ ಮಹರ್ಷೇರ್ಭಾವಿತಾತ್ಮನಃ। ಅಗೃಹ್ಣೀತಾಂ ತತಃ ಪಾದೌ ಮುನಿವೇಷೌ ಕುಶೀಲವೌ ೫ ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೪ನೇ ಸರ್ಗ

೨೪೦೦೦ ಶ್ಲೋಕ ಪೂರಿತವಾದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕರು ರಚಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮ ಪುತ್ರರಾದ ಕುಶಲವಂಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದರು.

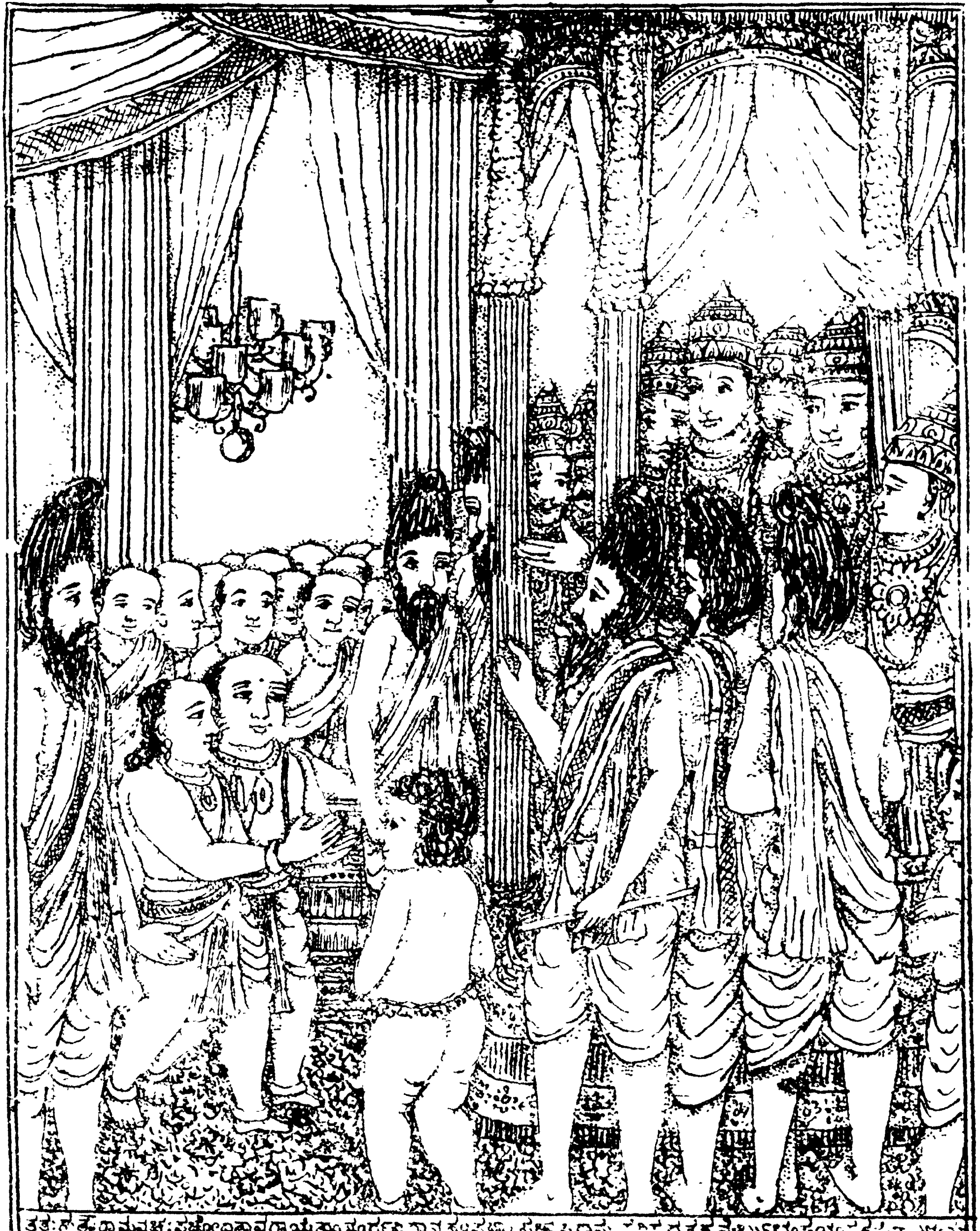

ತತಃ ಸ್ತುತೌ ರಾಮವಚಃ ಪ್ರಚೋದಿತಾವಗಾಯತಾಂ ಮಾರ್ಗವಿಧಾನಸಂಪದಾ । ಸ ಚಾಪಿ ರಾಮಃ ಪರಿಷದ್ಗತಃ ಶನೈರ್ಬುಭೂಷಯಾಸಕ್ತಮನಾ ಬಭೂವ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೪ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಗಾಯಕರಾದ ಕುಶಲವರಿಂದ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಗಾನಮಾಡಿಸಲು, ಶ್ರೀರಾಮನು ತನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣನಾದನು.

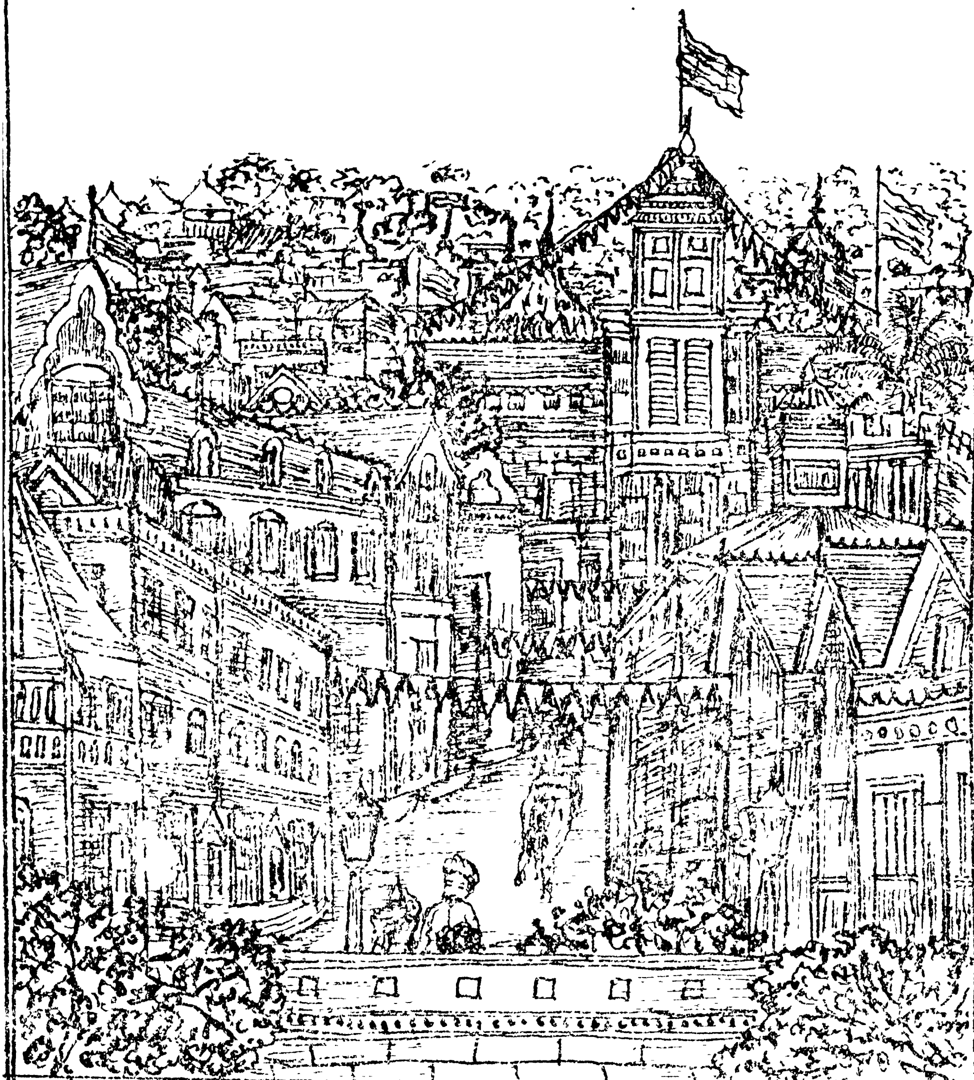

ಅಯೋಧ್ಯಾ ನಾಮ ನಗರೀ ತತ್ರಾಸೀಲ್ಲೋಕವಿಶ್ರುತಾ। ಮನುನಾ ಮಾನವೇಂದ್ರೇಣ ಯಾ ಪುರೀ [illegible] ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫ನೇ ಸರ್ಗ

ಸರಯೂನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿತ್ತು.

ಯಥಾ ಮನುರ್ಮಹಾತೇಜಾ ಲೋಕಸ್ಯ ಪರಿರಕ್ಷಿತಾ। ತಥಾ ದಶರಥೋ ರಾಜಾ ವಸಂಜಗದಪಾಲಯತ್॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧ನೇ ಸರ್ಗ

ಆ ಅಯೋಧ್ಯಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶೀಯನಾದ ದಶರಥನು ಮಹಾರಥನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬಹು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭ನೇ ಸರ್ಗ

ಆ ದಶರಥ ರಾಜನು ಬಹು ಸಮರ್ಥರಾದ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದಲೂ ಋಷಿಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಹು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು

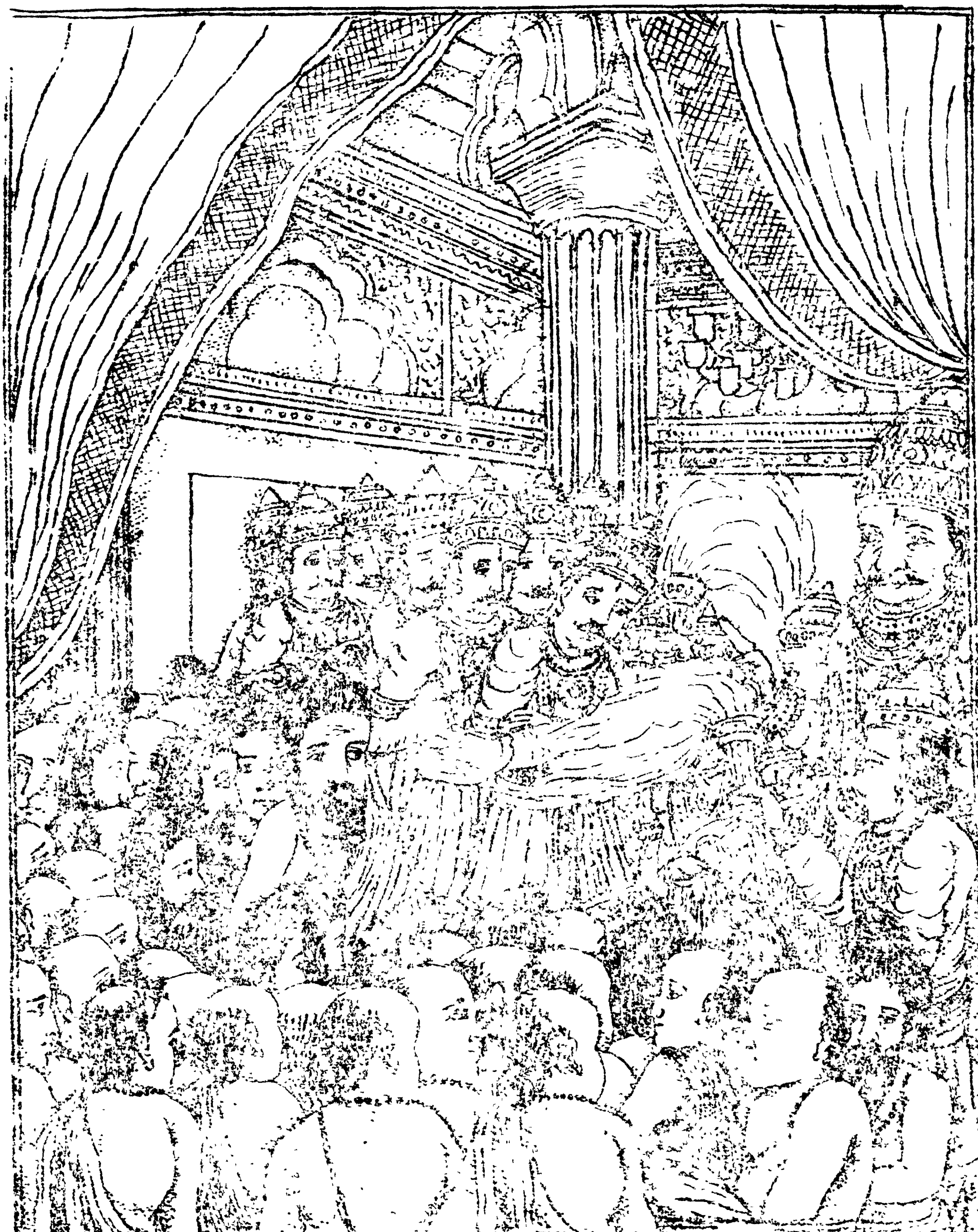

ಮಮ ಲಾಲಪ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಪುತ್ರಾರ್ಥಂ ನಾಸ್ತಿ ವೈ ಸುಖಂ । ತದರ್ಥಂ ಹಯಮೇಧೇನ ಯಕ್ಷ್ಯಾಮೀತಿ ಮತಿರ್ಮಮ ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ – ೮ ನೇ ಸರ್ಗ.

ದಶರಥರಾಯನು ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಪುರೋಹಿತ ಮುಂತಾದವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೯ ನೇ ಸರ್ಗ

ಅಂಗದೇಶದ ರಾಜನಾದ ರೋಮಪಾದರಾಯನು ತನ್ನ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲು, ವಿಭಾಂಡಕ ಪುತ್ರನಾದ ಋಷ್ಯಶೃಂಗನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಾಂತಾದೇವಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸುವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದೆಂದು ವೇದನಿಷ್ಠರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಿಳುಹಿಸಲು, ಅತನನ್ನು ಕರೆತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ಎಂದು ಸುಮಂತ್ರನು ದಶರಥನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೦ ನೇ ಸರ್ಗ (೧)

ರೋಮಪಾದ ರಾಜನಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪಿತರಾದ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಧವಿಧಗಳಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳೊಡನೆ ವಿಭಾಂಡಕರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಋಷ್ಯಶೃಂಗರನ್ನು ಕಂಡು ಆತನನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು.

[illegible]

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ-೧೦ನೇ ಸರ್ಗ

ರೂಪವತಿಯರಾದ ಆ ವೇಶ್ಯಾಂಗನೆಯರು ಋಷ್ಯಶೃಂಗನಿಗೆ ಮೋಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವನ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಅಥಃ ಪುರಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಶು ... [illegible] ... ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೦ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

SKI

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಕರೆತರಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ [illegible] ಜನಕರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಕಾಂಚನ ದೇವಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಸುಮಂತ್ರನ [illegible] ದಶರಥರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ತತೋ ರಾಜಾ ಸಂಶ್ರುತ್ಯ ಗಮನಂ ತೇನ ಧೀಮತಃ । ಉಪಾಗತ ವಚಃ ಶಂವಿಸ್ತಂ ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ಸಹ ಭಾರ್ಯಯಾ ॥ ಶ್ರೀ ।

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೧ನೇ ಸರ್ಗ (೧)

ಸುಮಂತ್ರನ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ದಶರಥನು ಅಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರೋಮಪಾದನೊಡನೆ ಸಖ್ಯವಂ ಬೆಳಸಿ ಋಷ್ಯಶೃಂಗನ ಶಾಂತಾದೇವಿಯರನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅವನಿಗೆ ರೋಮಪಾದನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನು

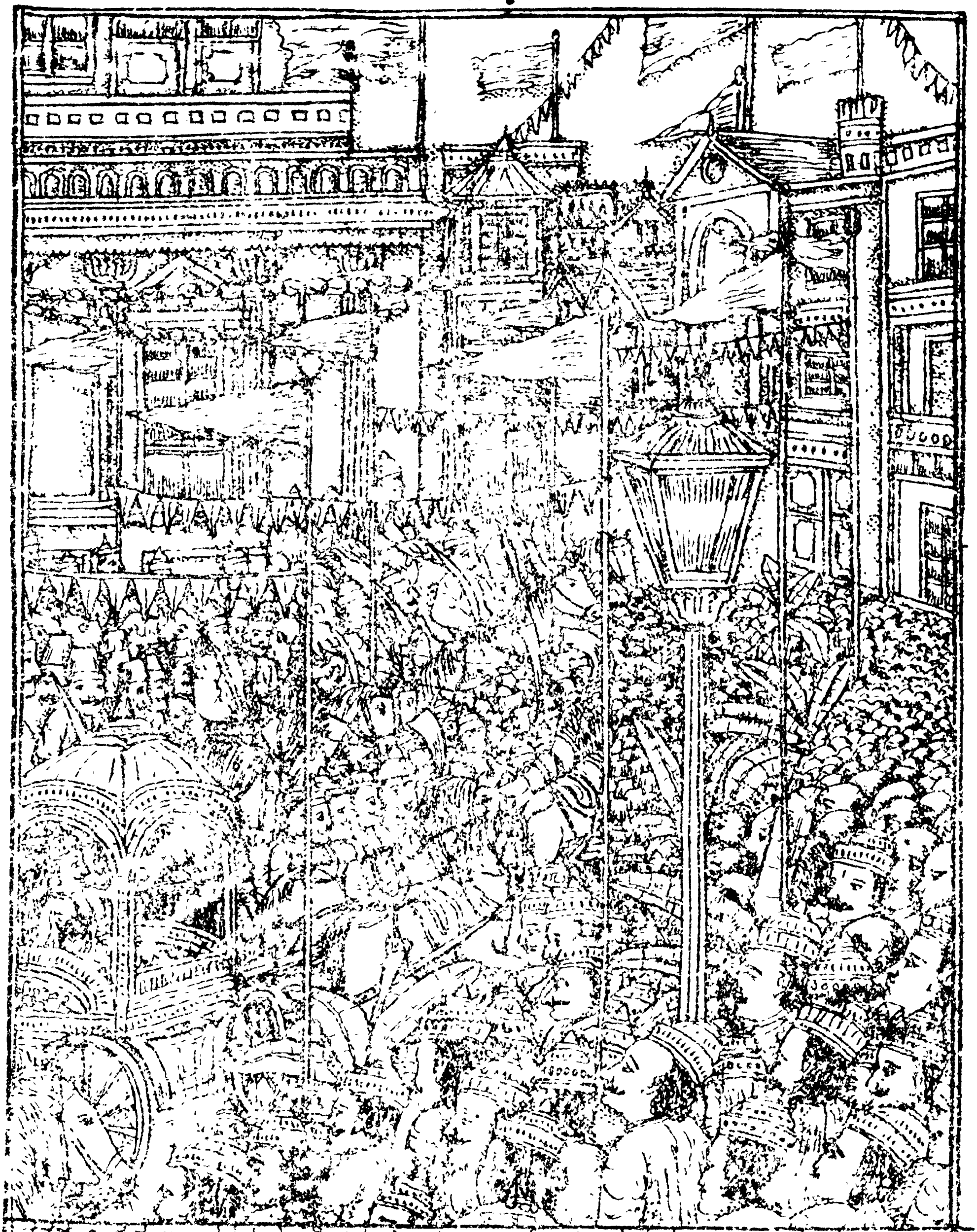

ತತಸ್ಸ್ವಲಂಕೃತಂ ರಾಜಾ ನಗರಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಹ। ಶಂಖದುಂದುಭಿನಿರ್ಘೋಷೈಃ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಂ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೧ನೇ ಸರ್ಗ ೪(೨) S.K.L.

ರೋಮಪಾದನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಶಾಂತಾದೇವಿಯರನ್ನು ದಶರಥನು ಉತ್ಸವ ಸಹಿತ ಅಯೋಧ್ಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿಸಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ತತಃ ಪ್ರಸಾದ್ಯಶಿರಸಾ ತಮೃಷಿಂ ದೇವವರ್ಣಿನಂ । ಯಜ್ಞಾಯ ವರಯಾಮಾಸ ಸಂತಾನಾರ್ಥಂ ಕುಲಸ್ಯ ಚ ॥ ೫ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೧ ನೇ ಸರ್ಗ

ಸಂತಾನವು ಅವಿಚ್ಛೇದವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಜ್ಞಾರ್ಥವಾಗಿ ದಶರಥರಾಯನು ಋಷ್ಯ ಶೃಂಗರಿಗೆ ವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

[illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೩ನೇ ಸರ್ಗ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಕೆಲಸದವರಿಗೂ ವಸಿಷ್ಠರು ಅನುಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮಂತ್ರನಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಯಮೇವ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೫ನೇ ಸರ್ಗ

[illegible] ಕೊ[illegible]ಯಿಂದ ಯಜ್ಞ [illegible] ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯನ್ನು [illegible] ದೇವತೆಗ,
ಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮನ [illegible] ರಾವಣನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸು[illegible] ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
[illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು [illegible] ದಶರಥ ರಾಜ
ನ [illegible] ಅವತರಿಸುವೆನೆಂದು [illegible] ಅಭಯಕೊಟ್ಟನು.

ಸುಮನಸ್ಕ್ಯ ಪ್ರಿಯವಾದ್ಯತ್ವಾದಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್। ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ನರಂ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಿಹಾಭ್ಯಾಗತಂ ನೃಪ

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೬ನೇ ಸರ್ಗ

ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯಾಗವು ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆಹವನೀಯಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯನೆಂಬ ಪುರುಷನು ಪಾಯಸದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಗೆ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ಈ ದೇವನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪಾಯಸವನ್ನು ದಶರಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತಂದು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುತ್ರರುಂಟಾಗುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು.

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ದದೌ ರಾಜಾ ಭಾರ್ಯಾಣಾಂ ಪಾಯಸಂ ಪೃಥಕ್

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೧೬ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಯಸವನ್ನು ದಶರಥನು ತನ್ನ ಮೂವರ ರಾಣಿಯರಿಗೂ ಹಂಚಿದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ-೧೭ನೇ ಸರ್ಗ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿಯು ದಶರಥ ರಾಯನಿಗೆ ಪುತ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಲು, ಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾನರರಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಪ್ರೋದ್ಯಮಾನೇ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಸರ್ವಲೋಕ ನಮಸ್ಕೃತಂ। ಕೌಸಲ್ಯಾಜನಯದ್ರಾಮ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಯುತಂ।

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೮ನೇ ಸರ್ಗ (೧)

ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯಾಗ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ದಶರಥನ ರಾಣಿಯರಾದ ಕೌಸಲ್ಯಾ, ಕೈಕೆಯಿ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೆಯರು ಗರ್ಭವತಿಯರಾಗಿ ನವಮಾಸಾನಂತರ ಕೌಸಲ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನೂ, ಕೈಕೆಯಿಯಲ್ಲಿ ಭರತನೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶತ್ರುಘ್ನರೂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶ ಸಂಭೂತರಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೮ ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಪತ್ನಿಯರಾದ ಕೌಸಲ್ಯಾ, ಕೈಕೇಯಿ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರಾ ದೇವಿಯರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮ, ಭರತ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶತ್ರುಘ್ನರೆಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದಶರಥನು ರಾಣಿಯರೊಡನೆ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ. ೧೮ನೇ ಸರ್ಗ

[illegible] ಯೋಧನನ್ನ [illegible]

[illegible]

[illegible] ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು [illegible]

ಸ್ವಪುತ್ರಂ ರಾಜಶಾರ್ದೂಲಂ ರಾಮಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ । ಕಾಕಪಕ್ಷಧರಂ ಶೂರಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಮೇ ದಾತುಮರ್ಹಸಿ ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೧೯ ನೇ ಸರ್ಗ

ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ದಶರಥನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತಾನು ಸಿದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸುಬಾಹು ಮಾರೀಚರೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು.

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೦ನೇ ಸರ್ಗ

ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ದಶರಥರಾಯನು ಬಹು ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಬಾಲಕನಾದ ರಾಮನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಅನೇಕ ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಬಹು ಕೋಪಗೊಂಡು ಬಂದದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ದಶರಥನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸ್ಪ

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೧ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಕಡು ಕೋಪಿಷ್ಠನಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ ವಸಿಷ್ಠ ಮುನಿಯು ದಶರಥನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ರಾಮನಿಗೆ ಮಂಗಳಕರ ಅಭ್ಯುದಯವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಹೋಗ ತಪ್ಪದು ತಿಳುಹಿದ ಸಮಾಧಾನ ನೋಡುವದು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೨ ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಸಿಷ್ಠರು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ದಶರಥನು ಲಕ್ಷ್ಮಣಸಹಿತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕರೆದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು

ಗೃಹಾಣ ವತ್ಸ ಸಲಿಲಂ ಮಾ ಭೂತ್ಕಾಲಸ್ಯ ಪರ್ಯಯಃ । ಮಂತ್ರಗ್ರಾಮಂ ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಬಲಾಮತಿಬಲಾಂ ತಥಾ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೨ ನೇ ಸರ್ಗ. (೨)

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಸರಯೂನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು "ಬಲ, ಅತಿಬಲ ಎಂಬ" ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟನು.

ಪ್ರಸಂಗ ೨೩. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಅನಂಗನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವನು.

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೩ನೇ ಸರ್ಗ

ಮಾರನೆಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ವಿಘ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನ್ಮಥನು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟನು. ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ಫಾಲನೇತ್ರವನ್ನು ತೆರೆದು ಆ ಮನ್ಮಥನನ್ನು ದಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶರೀರರಹಿತನಾಗಿ ಅವನು ಅನಂಗನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದನು. ಈ ದೇಶವು ಅಂಗದೇಶವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ತ[illegible] ರಾಮೋ [illegible] ॥ ಶ್ಲೋ ॥

೩.೪೬

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೨೪ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲವಾಗುತ್ತಲೇ ತಾಪಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ ಹಡಗನ್ನೇರಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರಲು ಗಂಗೆಯೊಡನೆ ಸರಯೂ ನದಿಯು ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದದ ಕಾರಣವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನು ಕೇಳಲು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಸರಯೂ ನದಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳುಹಿಸಿ ಆ ನದಿಯ ಸಂಘಟ್ಟನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶಬ್ದವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಏತಾಂ ರಾಘವ ದುರ್ವೃತ್ತಾಂ ಯಕ್ಷೀಂ ಪರಮದಾರುಣಾಂ। ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾರ್ಥಾಯ ಜಹಿ ದುಷ್ಟಪರಾಕ್ರಮಾಂ ॥ [illegible]

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೨೫ನೇ ಸರ್ಗ

ತಾಟಕಾವನವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆ ತಾಟಕಿಯ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳುಹಿಸಿ ಅಧರ್ಮಿಷ್ಠಳಾದ ಅಂತಹವಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಹತ್ಯಾ ದೋಷವಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

[illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ ೨೬ ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ತಾಟಕಾ ವನದಲ್ಲಿ ಧನುಷ್ಟಂಕಾರ ಮಾಡಲು, ತಾಟಕಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀರಾಮನು, [illegible] ತಾಟಕಿಯನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೨೭ ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದುದು.

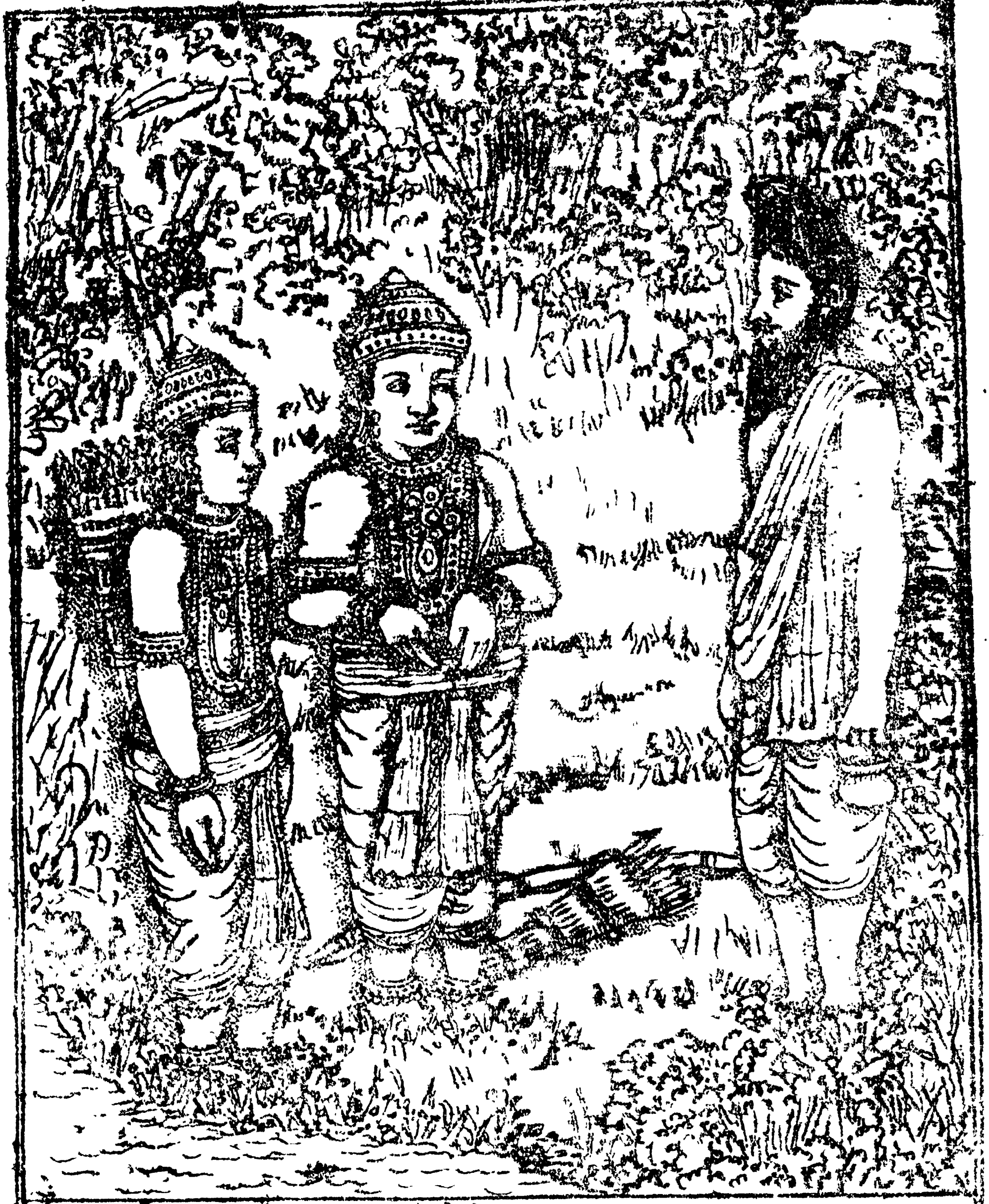

ಗೃಹೀತಾಸ್ತ್ರೋಽಸ್ಮಿ ಭಗವನ್ ದುರಾಧರ್ಷಸ್ಸುರೈರಪಿ । ಅಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ತ್ವಹಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಂಹಾರಂ ಮುನಿಪುಂಗವ

S. K. L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೨೮ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಉಪಸಂಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು, ಆ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ದಾಟಿ ಒಂದು ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಆ ಆಶ್ರಮದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದನು.

[illegible]

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೨೯ನೇ ಸರ್ಗ

ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಶ್ರಮದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನು ಕೇಳಲು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ತ್ರೈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಲು. ದೇವತೆಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ವಾಮನಾವತಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಲಿಯಿಂದ ೩ ಹೆಜ್ಜೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಡಿ ತ್ರಿಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಪುನಃ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ವಾಮನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಈ ಆಶ್ರಮವು ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು.

[illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೦ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಲೈದನೆಯ ದಿನ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಮಿಸಿದರು, ಸುಬಾಹು ಮಾರೀಚರೆಂಬ ರಾ
ಕ್ಷಸರು ಆ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬರುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮನು ಮಾರೀ
ಚನ ಮೇಲೆ ಮಾನವಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಶತಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಆತ
ನು ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸುಬಾಹುವನ್ನು ವಾಯವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಇತರ ಸಮಸ್ತ ರಾ
ಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಯಜ್ಞವು ನಿರ್ಬಾಧಕವಾಗಿ ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು

ಭಗವನ್ ಬ್ರಹ್ಮ... ಕೃತ್ಯ ... ಶ್ರುತ್ವಾ ... ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಂ ... ತತ್ ...

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೧ನೇ ಸರ್ಗ

ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ಜನಕರಾಯನ ಯಾಗಕ್ಕೆ ... ನನ್ನು ... ಕರೆದೊಯ್ದನು. ... ಹೋಗಲು, ... ಸಾ... ದ್ದರು. ಶ್ರೀರಾಮನು ... ಪ್ರ... ತನ್ನು ... ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ... ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೨ ನೇ ಸರ್ಗ

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನಾದ ಕುಶನೆಂಬ ರಾಜನಿಗೆ ಮಗನಾದ ಕುಶನಾಭನಿಗೆ ಬಹು ಸುಂದರಿಯರಾದ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಕನ್ನಿಕೆಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಾಯುದೇವನು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನನಗೆ ಪತ್ನಿಯರಾಗಿರಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ವಾಯುದೇವನು [illegible] ಅವರ ಅಂಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಡಿಸಿದನು. ಅವರು ದುಃಖಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸ ಬುದ್ಧಿಂ ಕೃತವಾನ್ ರಾಜಾ ಕುಶನಾಭಃ ಸುಧಾರ್ಮಿಕಃ । ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಾಯ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ದಾತುಂ ಕನ್ಯಾಶತಂ ತದಾ ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೩ನೇ ಸರ್ಗ

ಕುಶನಾಭನು ವಾಯುವಿನಿಂದ ವಿಕಾರಗೊಂಡ ತನ್ನ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಕುಮಾರಿಯರ ಸದ್ಗುಣಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಆ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನೂ ಚೂಳಿಮುನಿಯಿಂದ ಸೋಮದೆ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವಾಂಗನೆಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಂಪಿಲಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅರಸನಾದ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನೆಂಬ ಕುಮಾರಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟನು.

ಏಷಾಂ ರಾಮ ಮಮೋತ್ಪತ್ತಿಃ ಸ್ವಸ್ಯ ವಂಶಸ್ಯ ಕೀರ್ತಿತಾ ದೇಶಸ್ಯ ಚ ಮಹಾಬಾಹೋ ಯನ್ಮಾಂ ತ್ವಂ ಪರಿಪೃಚ್ಛಸಿ ॥ ಶ್ರೀ ॥

S. K. L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೪ನೇ ಸರ್ಗ

ಈ ಕುಶನಾಭನಿಗೆ ಪುತ್ರ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಗಾಧಿರಾಜನೆಂಬ ಪುತ್ರನುಂಟಾದನು. ಆತನ ಮಗಳಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಅಕ್ಕನಾಗಿಯೂ ಜನಿಸಿದ್ದ ಸತ್ಯವತಿ ಎಂಬುವಳು ಋಚೀಕನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಸತಿಯಾಗಿ ಸಶರೀರಳಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕೌಶಿಕಿ ಎಂಬ ನದಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತನ್ನ ವಂಶವಿಸ್ತಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದರು, ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು.

ಏತೇ ಶೈಲರಾಜಸ್ಯ ಸುತೇ ಲೋಕನಮಸ್ಕೃತೇ । ಗಂಗಾ ಚ ಸರಿತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಉಮಾ ದೇವೀ ಚ ರಾಘವ ॥ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೫ ನೇ ಸರ್ಗ.

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮುಂದಾಗಿ ನಡೆದು ಗಂಗಾತೀರವನ್ನು ಸೇರಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರು. ಗಂಗಾನದಿಯು ಲೋಕತ್ರಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದೇಕೆ ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮನು ಕೇಳಲು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ – ಪರ್ವತಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಹಿಮವಂತನಿಗೆ ಗಂಗೆ, ಉಮೆ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ಯೆಯರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಲೋಕಪಾವನಿಯಾದ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಹಿಮವಂತನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುರಗಂಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದಳು. ಉಮಾದೇವಿಯು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರನಿಗೆ ಪತ್ನಿಯಾದಳು.

[illegible]

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೬ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿವಾಹಿತನಾದ ಶಂಕರನು ಉಮಾದೇವಿಯೊಡನೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಮಿಸುತ್ತಿರಲು, ತನುಭೂತವು ಜನಿಸುವುದೋ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆದರಿ, ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಶಂಕರನು ಹಾಗೇ ಆಗಲೆಂದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ಸ್ಖಲಿತವಾದ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಪುತ್ರಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉಮಾದೇವಿಯು ಬಹು ಕೋಪಗೊಂಡು ಅವರವರ ಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಕೂಡದೆಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಬಹು[illegible] ಎಂದು ಭೂಮಿಗೂ ಶಪಿಸಿದಳು.

ತಂದೆ ಮೊದಲಂತೆ ತೋರುತಂ ಸೇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರರ ಸಮುದ್ಧರಣ ಸ್ಕಂದ ಸಂಭೂತನಾದನು ಕೃತ್ತಿಕೆಯರ ಸ್ತನ್ಯವನುಂಡನು

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೭ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಪರಮೇಶ್ವರನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳಲು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯು ಆ ಶಿವವೀರ್ಯವನ್ನು ಗಂಗಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲು, ದೇವಿಯು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಅಗ್ನಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರವಾಹರೂಪವಾಗಿ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವಿಗೆ ಕ್ಷೀರಪಾನ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃತ್ತಿಕೆಗಳು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವನೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಸ್ಕಂದನು. ಸುವರ್ಣ, ರಜತ, ತಾಮ್ರ ಮೊದಲಾದ ಲೋಹಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಉಂಟಾದುವು.

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೩೮ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.- ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶಸ್ಥನಾದ ಸಗರಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಕೇಶಿನಿ ಮತ್ತು ಸುಮತಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಪತ್ನಿಯರೊಡನೆ ಪುತ್ರಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನಂತರ ಭೃಗುಮುನೀಂದ್ರರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಂತೆ ಕೇಶಿನಿಗೆ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕನಾದ ಅಸಮಂಜಸನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಗನೂ ಸುಮತಿಗೆ ೬೦೦೦೦ ಮಕ್ಕಳೂ ಜನಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರು. ಅಸಮಂಜಸನು ದುಷ್ಟನಾದ್ದರಿಂದ ಪುರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು. ಇವನ ಮಗನೇ ಅಂಶುಮಂತನು.

ಏವಂ ಪರ್ವತಸಂಬಾಧಂ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಂ ನೃಪಾತ್ಮಜಾಃ । ಖನಂತೋ ನೃಪಶಾರ್ದೂಲ ಸರ್ವತಃ ಪರಿಚಕ್ರಮುಃ ॥

S.M.L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೩೯ನೇ ಸರ್ಗ

ಸಗರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲು, ಇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪದಿಂದ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಗರನು ತನ್ನ ೬೦,೦೦೦ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಕ್ರೂರರಾದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆದು ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಜ್ಞಾಶ್ವಾಪಹಾರಿಗಳೆಂದು ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ತತಸ್ತೇನಾಪ್ರಮೇಯೇಣ ಕಪಿಲೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ। ಭಸ್ಮರಾಶೀಕೃತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಸಗರಾತ್ಮಜಾಃ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೦ನೇ ಸರ್ಗ

ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಸಗರಪುತ್ರರು ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಶೋಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಕಪಿಲಮುನಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಆತನೇ ಅಶ್ವಚೋರನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆತನ ಹುಂಕಾರಮಾತ್ರದಿಂದ ಭಸ್ಮಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು.

ಸ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಭ್ಯಧಾದ್ವಾಕ್ಯಂ ವೈನತೇಯೋ ಮಹಾಬಲಃ। ಮಾ ಶುಚಃ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ ವಧೋಯಂ ಲೋಕಸಮ್ಮತಃ ೭.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೧ನೇ ಸರ್ಗ

ಬಹು ದಿನಗಳಾದರೂ ಮಕ್ಕಳು ಬಾರದೇ ಇರಲು, ಸಗರಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅವರ ಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಲು, ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಅಂಶುಮಂತನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅಂಶುಮಂತನು ಸಗರಪುತ್ರರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನೂ ಭಸ್ಮರಾಶಿಯಾಗಿರುವ ಆ ಸಗರಪುತ್ರರ ಗತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಗರುಡನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ನಾಶವು ಲೋಕಸಮ್ಮತವಾದುದರಿಂದ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಗತಿಯು [illegible] ಗಂಗೆಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾದ್ದೆಂದೂ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂದೂ [illegible]

ಗಂಗಾಯಾಃ ಪತನಂ ರಾಜನ್ ಪೃಥಿವೀ ನ ಸಹಿಷ್ಯತಿ। ತಾಂ ವೈ ಧಾರಯಿತುಂ ವೀರ ನಾನ್ಯಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಶೂಲಿನಃ

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೨ನೇ ಸರ್ಗ

ಸಗರಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ನಂತರ ಅಂಶುಮಂತನು, ಇವನ ಮಗ ದಿಲೀಪನೂ ಸಗರ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಗತಿಹೊಂದಿಸು ಪ್ರಯತ್ನಾಗಿ ಗಂಗಾವತರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ನಂತರ ದಿಲೀಪನ ಮಗನಾದ ಭಗೀರಥನು ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲು, ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಗಂಗಾಪತನವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹರನೊಬ್ಬನೇ ಶಕ್ತನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದನು.

[illegible] ॥ ೪೩ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೩ ನೇ ಸರ್ಗ

S.K.L.

ಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಭಗೀರಥನು ಶಂಕರನನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು, ಶಿವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವೆನೆಂದು ಅಭಯಕೊಟ್ಟನು. ಗಂಗಾದೇವಿಯು ಮಹಾರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಶಿವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಳು. ಗಂಗೆಯ ಮಹೋದ್ಧತವನ್ನು ತಿಳಿದು ಶಿವನು ಪ್ರವಾಹವನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಭಗೀರಥನು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಕಾಣದೇ ಇನ್ನೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು, ೭ ಪ್ರವಾಹಗಳಾಗಿ ಗಂಗೆಯು ಹರಿಯುತ್ತ ಹೊರಟಳು.

[illegible] ಮಹಾತೇಜಾಃ ಶ್ರೋತ್ರಾಭ್ಯಾಮಸೃಜತ್ಪ್ರಭುಃ ತಸ್ಮಾಜ್ಜಹ್ನುಸುತಾ ಗಂಗಾ ಪ್ರೋಚ್ಯತೇ ಜಾಹ್ನವೀತಿಚ

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೩ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಜಡೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹವು ಭಗೀರಥನ ರಥವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬರುವಾಗ ಜಹ್ನುಋಷಿಯ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಆ ಮುನಿಯು ಕೋಪಗೊಂಡು ಗಂಗೋದಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾನಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಪುನಹಾ ಭಗೀರಥನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಗಂಗೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಿವಿಯಿಂದ ಬಿಡಲು, ಪ್ರವಾಹವು ಭಗೀರಥನ ರಥವನ್ನು ಪುನಹಾ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೊರಟಿತು.

... [illegible] ... ಸರ್ವಲೋಕಪ್ರಭುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ರಾಜಾನಂ ಬಭಾಷೇ ... [illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೨ನೇ ಸರ್ಗ

ಭಗೀರಥನ ತಪಸ್ಸು ... [illegible] ... ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹವು ... [illegible] ... ಸಗರಪುತ್ರರನ್ನು ... [illegible] ... ಗಂಗಾವತರಣದಿಂದ ಸಗರಪುತ್ರರಿಗೆ ... [illegible] ... ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ... ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಹೇಳಿದನು.

ಉತ್ತರಂ ತೀರಮಾಸಾದ್ಯ ಸಂಪೂಜ್ಯರ್ಷಿಗಣಂ ತತಃ। ಗಂಗಾಕೂಲೇ ನಿವಿಷ್ಟಾಸ್ತೇ ವಿಶಾಲಾಂ ದದೃಶುಃ ಪುರೀಂ॥ ಶ್ರೀ ॥ ॥ ಶ್ರೀ ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೫ನೇ ಸರ್ಗ (೧)

ಪ್ರಾತಃಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಅವರ ಉತ್ತರತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶಾಲಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕಂಡರು. ಆ ಪಟ್ಟಣದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ ಕಚ್ಛಪತ್ವಮಾಸ್ಥಾಯ ರಾಮ ತಂ ದೇವೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪರ್ವತಂ ಪೃಷ್ಠತಃ ಕೃತ್ವಾ ಶಿಶ್ಯೇ ತತ್ರೋದಧೌ ಹರಿಃ ॥ ॥೨೯॥ ॥೩೦॥

S.K.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೫ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳೂ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ದೈತ್ಯರೂ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಂದರಪರ್ವತವನ್ನು ಕಡಗೋಲನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ವಾಸುಕಿಯನ್ನು ಹಗ್ಗವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮಥಿಸುತ್ತಿರಲು, ಪರ್ವತವು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಕೂರ್ಮರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದನು, ಪುನಹಾ ಸಮುದ್ರವು ಮಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಮೃತವುಂಟಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಪಡೆದು ಪಾನಮಾಡಿ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾ

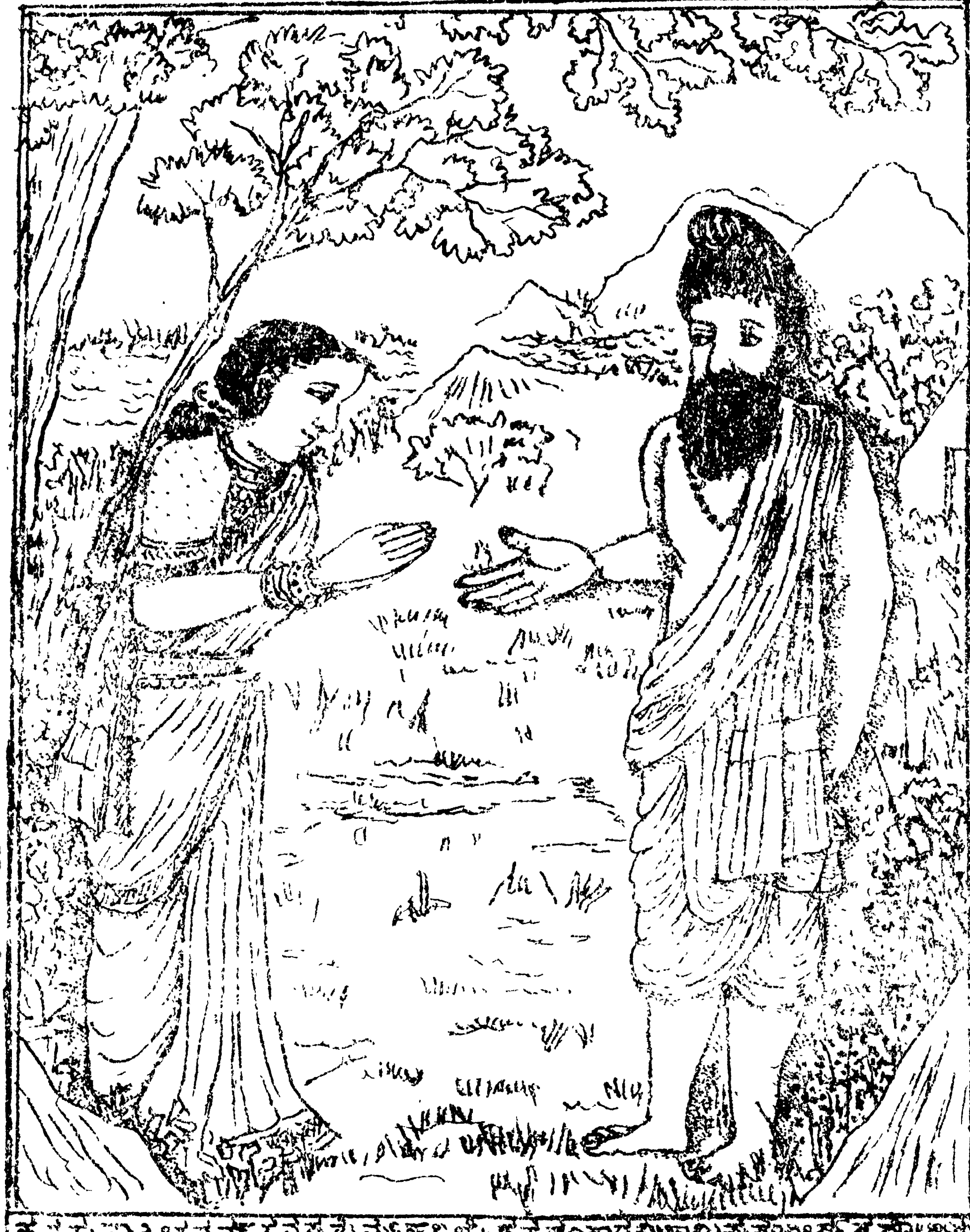

ಹತಪುತ್ರಾಸ್ಮಿ ಭಗವನ್ ತವ ಪುತ್ರೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ । ಶಕ್ರಹಂತಾರಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಪುತ್ರಂ ದೀರ್ಘತಪೋರ್ಜಿತಮ್ (೩)

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೬ನೇ ಸರ್ಗ

ಸಮರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರರೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಲು, ತನ್ನ ಪುತ್ರರ ವಿಯೋಗದಿಂದ ದಿತಿದೇವಿಯು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾ ದೀನಳಾಗಿ ಪತಿಯಾದ ಕಶ್ಯಪರನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಪುತ್ರರ ಬದಲು ತನಗೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಜಯಿಸುವಂತಹ ಕುಮಾರನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಕಶ್ಯಪರು ಬಹುಕಾಲವೂ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದರೆ - ಅಂತಹ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾ ಸುತು ಶಾಂ ಶಕ್ರಃ ಸುಷುಪೇ ಕೃತ್ವಾ ಮೂರ್ಧಜಾಂ ಶಿರಃಸ್ಥಾನೇ ಕೃತ್ವಾ ಪಾದೌ ಜಹಾಸ ಚ ಮುಮೋದ ಚ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೬ನೇ ಸರ್ಗ(೨)

ವ್ರತನಿಷ್ಠಳಾದ ದಿತಿದೇವಿಯು ದೈವವಶಾತು ಒಂದು ದಿನ ನಿದ್ರಾಪರವಶಳಾಗಿ ಶಿರವಿರುವ ಎಡೆದಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಅಶುಚಿಯಾದಳು. ದಿತಿದೇವಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪಿನಿಂದ ಗರ್ಭವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಒಳಗಿನ ಗರ್ಭವನ್ನು ೭ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಛೇದಿಸಿದನು.

[illegible]

[illegible] ॥ ೩೯ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೪೭ನೇ ಸರ್ಗ.

ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲಂಬುಸೆಯು ಪಡೆದ ವಿಶಾಲನೆಂಬ ರಾಜನು ವಿಶಾಲವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಆತನ ವಂಶೀಯನಾದ ಸುಮತಿ ಎಂಬ ರಾಜನು ಈಗ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸುಮತಿ ರಾಜನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರುಗೊಂಡು ಪೂಜಿಸಿದನು.

ಮಿಥಿಲೋಪವನೇ ತತ್ರ ಆಶ್ರಮಂ ದೃಶ್ಯ ರಾಘವಃ ಪುರಾಣಂ ನಿರ್ಜನಂ ರಮ್ಯಂ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಮುನಿಪುಂಗವಂ ।

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೮ನೇ ಸರ್ಗ.

ಸುಮತಿರಾಜನಿಂದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮಿಥಿಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನವಾಗಿರುವ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಅದು ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮರದ್ದೆಂದು ಶ್ರೀರಾಮನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಾಗಿ ಗೌತಮ ಅಹಲ್ಯೆಯರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಮ ರೂಪಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಕೃತವಾನಸಿ ದುರ್ಮತೇ। ಅಕರ್ತವ್ಯಮಿದಂ ತಸ್ಮಾದ್ವಿಫಲಸ್ತ್ವಂ ಭವಿಷ್ಯಸಿ॥ ತಥಾ ಶಪ್ತ್ವಾ
ಸ ವೈ ಶಕ್ರಂ ಅಹಲ್ಯಾಮಪಿ ಶಪ್ತವಾನ್। ಇಹ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ಬಹೂನಿ ನಿವತ್ಸ್ಯಸಿ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೮ನೇ ಸರ್ಗ.

S.K.L.

ದೇವೇಂದ್ರನು ಗೌತಮರ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗೌತಮರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಅಹಲ್ಯೆಯೊಡನೆ ಸಂಗಮಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಗೌತಮರು ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲಿಹಾಕ್ಷಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪತ್ನಿಯಾದ ಅಹಲ್ಯೆಗೂ ಬಹು ವರ್ಷಗಳು ಶಿಲಾರೂಪಳಾಗಿರೆಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟರು.

[illegible]

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೯ ನೇ ಸರ್ಗ. (೧)

ಗೌತಮಮಹರ್ಷಿ ಶಾಪದಿಂದ ಬಿದ್ದಿರುವ ಅಹಲ್ಯೆಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು, ಅದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀರಾಮನು ಆ ಆಶ್ರಮದೊಳಕ್ಕೆ [illegible] [illegible] ಎದ್ದುಬಂದ ಅಹಲ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಕಂಡರು.

ಗೌತಮೋಽಪಿ ಮಹಾತೇಜಾ ಅಹಲ್ಯಾಸಹಿತಃ ಸುಖೀ। ರಾಮಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಿಧಿವತ್ ತಪಸ್ತೇಪೇ ಮಹಾತಪಾಃ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೪೯ ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಸತಿಯಾದ ಅಹಲ್ಯೆಯೊಡನೆ ಗೌತಮರು ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು.

ಧನ್ಯೋಸ್ಮ್ಯನುಗೃಹೀತೋಸ್ಮಿ ಯಸ್ಯ ಮೇ ಮುನಿಪುಂಗವ । ಯಜ್ಞೋಪಸದನಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಪ್ರಾಪ್ತೋಸಿ ಮುನಿಭಿಸ್ಸಹ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೫೦ನೇ ಸರ್ಗ

ಸುಮತಿರಾಜನ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಮಿಥಿಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅಲ್ಲಿನ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಅಹಲ್ಯೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಅಹಲ್ಯಾಗೌತಮರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಕರಾಜನ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ತೆರಳಲು, ಜನಕರಾಜನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಥಾನಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅವರ ಆಗಮನದಿಂದ ಬಹುಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೧ ನೇ ಸರ್ಗ

ಜನಕ ರಾಜನ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಶತಾನಂದ ಮುನಿಯು ತಾಪಸಿಯೋಚಿತಳಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಯಾದ ಅಹಲ್ಯೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೨ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಕುಶಿಕವಂಶದಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿ ಬಹುಸಹಸ್ರವರುಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ದಿನ ವಸಿಷ್ಠರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅವರ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ವಸಿಷ್ಠರು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕರೆದು ಬಂದಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

ಇತಿ ಹ್ಯುಕ್ತಸ್ತು ಭಗವಾನ್ ವಸಿಷ್ಠೋ [illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೩ನೇ ಸರ್ಗ

S.R.L.

ಕಾಮಧೇನುವಿನಿಂದ ಸತ್ಕಾರಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರತ್ನಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಆ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ಬಹು ವಿಧವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅವರು ಸರ್ವಥಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೪ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಮಹರ್ಷಿಯು ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರಲು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಆ ಹಸುವನ್ನು ಸೆಳೆದನು. ಆ ಹಸುವು ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ನೋಡಿ ರೋದನಮಾಡಿತು. ತರುವಾಯ [illegible] ಸಂಹಾರ [illegible] ಪಹ್ಲವರು, ಶಕರು, ಯವನರು, ಕಾಂಭೋಜರು [illegible] ಸುರಭಿಯು [illegible] ಉತ್ಪತ್ತಿ [illegible] ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು [illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ [illegible] ಸರ್ಗ

ಕೋಪದಿಂದ ಉತ್ತಿಷ್ಠಿಯಾದವರಾದ [illegible] ಶಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲ [illegible] ನೂರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಕ್ರುದ್ಧರಾಗಿ ವಸಿಷ್ಠ ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಹುಂಕಾರ ಮಾತ್ರದಿಂದ [illegible] ಮುದಿಯಲ್ಲ [illegible] ಕೆ ಮಾಡಿದರು.

ಗತ್ವಾ ಹಿಮವತ್ಪಾರ್ಶ್ವಂ ಕಿನ್ನರೋರಗಸೇವಿತಂ। ಮಹಾದೇವ ಪ್ರಸಾದಾರ್ಥಂ ತಪಸ್ತೇಪೇ ಮಹಾತಪಾಃ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ ೫೫ನೇ ಸರ್ಗ.

S.K.L

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ವಸಿಷ್ಠರಿಂದ ನಾಶವಾಗಲು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಹಿಮವತ್ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದನು. ಶಂಕರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಲು, ಸಮಸ್ತವಾದ ಧನುರ್ವೇದವೂ ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯೂ ತನಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಪಡೆದುಕೊಂಡನು.

ವಸಿಷ್ಠೋ ಜಪತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ತದಸ್ತ್ರಂ [illegible] ಬ್ರಹ್ಮ[illegible] ಸುತೇ ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೬ನೇ ಸರ್ಗ

ಈಶ್ವರನ ವರದಿಂದ ಗರ್ವಿಷ್ಠನಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ವಸಿಷ್ಠರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಡುವಂತೆ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರಲು, ವಸಿಷ್ಠರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡದಿಂದ ನುಂಗಲ್ಪಟ್ಟುವು.

ಬಾಲಕಾಂಡ — [illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಶರೀರ [illegible] ಸ್ವರ್ಗ [illegible] ಕಾಮಂ [illegible]

S. K

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೮ನೇ ಸರ್ಗ

ತ್ರಿಶಂಕು [illegible] ಸಶರೀರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಮ ಮಾಡಲು ವಸಿಷ್ಠರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಆತನು [illegible] ಮಕ್ಕಳನ್ನು [illegible] ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜನು [illegible] ಮಾಡಲು, ರಾಜನಿಗೆ ಚಂಡಾಲನಾಗೆಂದು ಅವರು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅನ್ಯಾಂ ಗತಿಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ನಾನ್ಯಃ ಶರಣಮುತ್ತಮಃ । ದೈವಂ ಪುರುಷಕಾರೇಣ ನಿವರ್ತಯಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೮ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ವಸಿಷ್ಠಪುತ್ರರಿಂದ ಶಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಚಂಡಾಲನಾದ ತ್ರಿಶಂಕುಮಹಾರಾಯನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ತನಗೆ ಬಂದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಏದೋಕ್ತಂ ಯತ್ಕೃತಂ ಮಂತ್ರೈರುಗ್ರಂ ಸೇನಾಪ್ರತಂ | ನಸ್ಮೋಭೂತಾದುಪಾಸ್ಥಾನೋ ಭವಿಷ್ಯಾಣಿ ವಿಶೇಷತಃ ||

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೫೯ ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತ್ರಿಶಂಕುವಿಗೆ ಸಶರೀರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಯಾಗಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಋಷಿಸಂಘಗಳನ್ನು ಕರೆತರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಕರೆತಂದರು. ವಸಿಷ್ಠಪುತ್ರರು ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹು ಕೋಪಗೊಂಡು ಆ ವಸಿಷ್ಠಪುತ್ರರೆಲ್ಲಾ ಜಾತ್ಯಧಮರಾಗಿ ನೆಳಕೆವನ್ನು ಹೊಂದಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸಿದನು.

ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ತ್ರಿಶಂಕುರಪತತ್ ಪುನಃ । ವಿಕ್ರೋಶಮಾನಸ್ತ್ರಾಹೀತಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಂ ತಪೋಧನಂ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೦ನೇ ಸರ್ಗ

S. K. L.

ಬಂದಿದ್ದ ಋಷಿಗಳೊಡನೆ ಯಾಗಮಾಡಿ ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು ಸಶರೀರನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಗುರುಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲವೆಂದು ಇಂದ್ರನಿಂದ ಹೊರದಬ್ಬಲ್ಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿರಲು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ತಪೋಬಲದಿಂದ ಅವನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು.

ಪಿತಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮವಿಕ್ರೇಯಂ ಮಾತಾ ಚಾಹ ಕನೀಯಸಂ ವಿಕ್ರೀತಂ ಮಧ್ಯಮಂ ಮನ್ಯೇ ರಾಜಪುತ್ರಂ ನಯಸ್ವ ಮಾಂ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೧ನೇ ಸರ್ಗ

S.M.

ಪುನಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂಬರೀಷ ರಾಜನ ಯಜ್ಞಪಶುವನ್ನು ದೇವತೆಗಳ್ ಅಪಹರಿಸಲು, ಋಚೀಕ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನರಪಶುವನ್ನು ಶೀಘ್ರ ದೇವತೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಳಿದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಹು ಗೋವುಗಳಿಗಾಗಿ ಆತನು ಋಚೀಕನಿಂದ ಬಿಕ್ಷೆಗೆಯು ಬೇಡುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ಕ್ಷೀರದಾಗಿ ಹಿರೀ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆನೆಂದು ತಂದೆಯೂ, ಕಿರೀ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡೆನೆಂದು ತಾಯಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು: ಮಧ್ಯಮ ಸುತನಾದ ಶುನಃಶೇಪನೆಂಬುವನು ತಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

[illegible] ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ [illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ- ೬೨ ನೇ ಸರ್ಗ

ಶುನಃಶೇಫನೊಡನೆ ಹಿಂಗುಗ್ಗದ ಅಂಬರೀಷರಾಜನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಶುನಃಶೇಫನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ಪುತ್ರರನ್ನು ಕರೆದು ಯಜ್ಞಪಶುವಾಗಿ ಅಂಬರೀಷನೊಡನೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಶುನಃಶೇಫನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು, ಅನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳ [illegible] ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದು ಎಂದರು. ಕೋಪಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ [illegible] ರೆಂದು ಶಪಿಸಿ ಶುನಃಶೇಫನಿಗೆ ಇಂದ್ರೋಪೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು.

ಸ ಬದ್ಧೋ ವಾಗ್ಭಿರಗ್ರ್ಯಾಭಿರಭಿತುಷ್ಟಾವ ವೈ ಸುರೌ, ಇಂದ್ರ ಮಿಂದ್ರಾನುಜಂ ಚೈವ ಯಥಾವನ್ಮುನಿಪುತ್ರಕಃ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೨ ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಶುನಃಶೇಪನು ಅಂಬರೀಷರಾಯನಿಂದ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಯೂಪಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಇಂದ್ರೋಪೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಬದುಕಿದನು. ಅಂಬರೀಷನಿಗೆ ಯಜ್ಞಫಲವೂ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೩ ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ನೀನು ಋಷಿಯಾದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. [illegible] ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯಾದ ಮೇನಕೆಯು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳನ್ನು [illegible] ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವಳೊಡನೆ ಸುಖಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನಂತರ ತನ್ನ ತಪೋನಾಶಕರವಾದ [illegible] ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಹೋದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು [illegible] ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು.

ಯನ್ಮಾಂ ಲೋಭಯಸೇ ರಂಭೇ ಕಾಮಕ್ರೋಧಜಯೈಷಿಣಂ । ದಶವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶೈಲೀ ಸ್ಥಾಸ್ಯಸಿ ದುರ್ಭಗೇ ॥ ಶ್ಲೋ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೪ ನೇ ಸರ್ಗ

S.K.L.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಭಯಪಟ್ಟು ಆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ರಂಭೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಂಭೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಇದೆಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರನ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ ಈ ರಂಭೆಗೆ ಶಿಲಾರೂಪಳಾಗು ಎಂದು ಶಪಿಸಿ ಪುನಃ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡನು.

ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿತ್ವಂ ನ ಸಂದೇಹಃ ಸರ್ವಂ ಸಂಪತ್ಸ್ಯತೇ ತವ । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ದೇವತಾಶ್ಚಾಪಿ ಸರ್ವಾ ಜಗ್ಮುರ್ಯಥಾಗತಂ ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೫ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಇನ್ನೂ ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತೀ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಲು, ವಸಿಷ್ಠರಿಂದ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಅವರಿಂದಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದರು.

ಅಥ ಮೇ ಕೃಷತಃ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಲಾಂಗಲಾದುತ್ಥಿತಾ ಮಮ । ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಶೋಧಯತಾ ಲಬ್ಧಾ ನಾಮ್ನಾ ಸೀತೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾ ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೬ ನೇ ಸರ್ಗ

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸೀತೆ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆ ದೊರಕಿದಳು. ಆಗ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಶೈವ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಆರೋಪಣ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಈ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಉದ್ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುಮಂದಿ ರಾಜರು ಬಂದು ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ಹೋದರೆಂದು ಜನಕರಾಜನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆರೋಪಯಿತ್ವಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪೂರಯಾಮಾಸ ತದ್ಧನುಃ। ತದ್ಬಭಂಜ ಧನುರ್ಮಧ್ಯೇ ನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಮಹಾಯಶಾಃ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ-೬೭ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಜನಕರಾಜನು ಶೈವಧನುಸ್ಸನ್ನು ತರಿಸಲು, ಶ್ರೀರಾಮನು ಜನಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೆದೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಲು, ಧನುಸ್ಸು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದುಂಟಾದ ಶಬ್ದದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಮೋಹಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಜನಕರಾಜನು ತಾನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಶರಥ ರಾಯನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ ಕರೆತರುವಂತೆ ದೂತರನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು

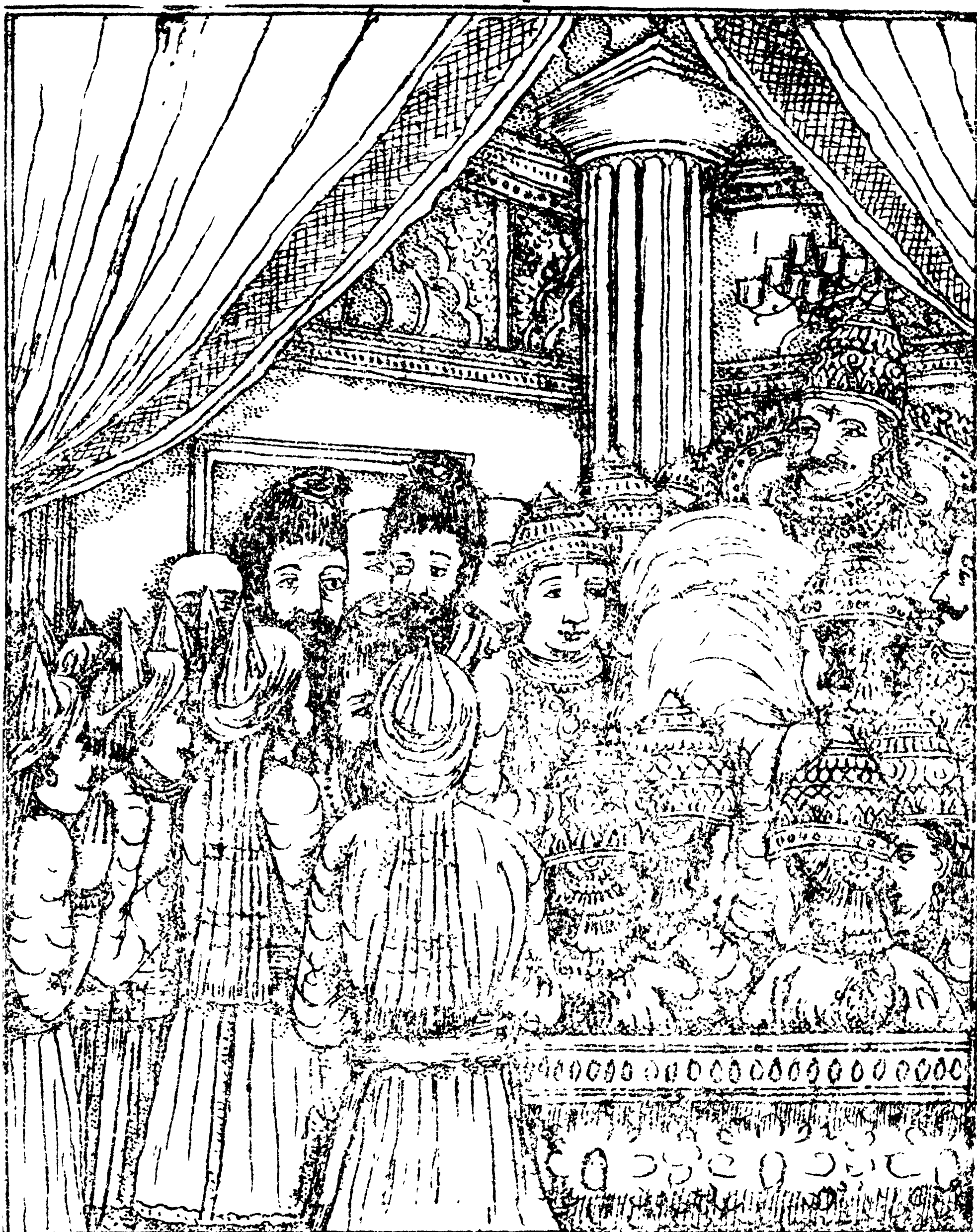

ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟಾಸ್ಸರ್ವೇ ದೂತಾ ವಿಗತಸಾಧ್ವಸಾಃ । ರಾಜಾನಂ ಪ್ರಯತಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರುವನ್ ಮಧುರಾಕ್ಷರಂ ॥

K. L.

ಬಾಲಕಾಂಡ ೬೮ನೇ ಸರ್ಗ

ಜನಕರಾಯನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೂತರು ದಶರಥರಾಯನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಶೈವಧನುಸ್ಸನ್ನು ಮುರಿದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನಕರಾಯನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವುದನ್ನೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾರಾಜ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಸಿ ರಾಘವ। ಪುತ್ರಯೋರುಭಯೋಃ ಪ್ರೀತಿಂ ಲಪ್ಸ್ಯಸೇ ವೀರ್ಯನಿರ್ಜಿತಾಂ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೬೯ ನೇ ಸರ್ಗ

ಜನಕದೂತರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದಶರಥನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ವಸಿಷ್ಠಾದಿಗಳೊಂದೊಡಗೂಡಿ ಚತುರಂಗಬಲದೊಡನೆ ವಿದೇಹರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮಿಥಿಲಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಲು, ಜನಕರಾಜನು ದಶರಥನನ್ನು ಬಹುಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಎದುರ್ಗೊಂಡು ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದನು.

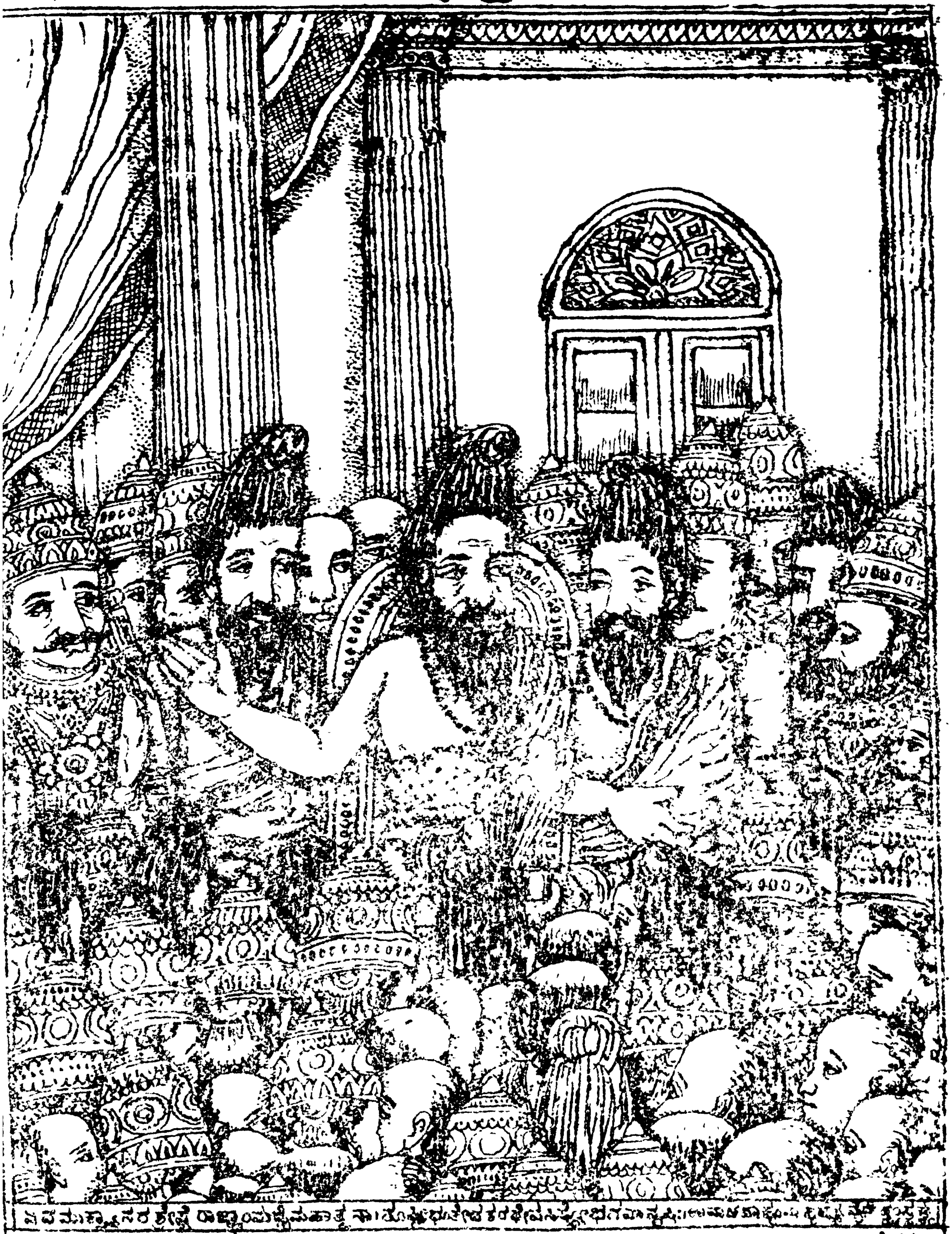

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ರಾಜ್ಞಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಮಹಾತ್ಮನಾ । ತೂಷ್ಣೀಂಭೂತೇ ದಶರಥೇ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭಗವಾನೃಷಿಃ । ಉವಾಚ ...

S. K. L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೦ ನೇ ಸರ್ಗ

ಜನಕರಾಜನು ಶತಾನಂದ ಮಹರ್ಷಿಯೊಡನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದಶರಥರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆತನು ವಸಿಷ್ಠ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಕನ್ಯಾವರಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಸಿಷ್ಠರು ತಿಳಿಸುವರೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅವರು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇಂತಹ ಮಹೋನ್ನತರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಹೇಳಿದರು

ಏವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ಜನಕಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ । ಶ್ರೋತುಮರ್ಹಸಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ಕುಲಂ ನಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೧ ನೇ ಸರ್ಗ.

ಜನಕಮಹಾರಾಜನು ವಸಿಷ್ಠಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ವಂಶವಿಸ್ತಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯರಾದ ಸೀತೋರ್ಮಿಳೆಯರನ್ನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳುಹಿಸಿದನು.

[illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೨ ನೇ ಸರ್ಗ

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಸೀತೋರ್ಮಿಳೆಗಳನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಜನಕರಾಜನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಕುಶಧ್ವಜನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಾಂಡವೀ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಯರನ್ನು ಭರತ ಶತ್ರುಘ್ನರಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಜನಕರಾಜನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದರು

ಸಗತ್ವಾನಿಲಯಂ ರಾಜಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಧಾನತಃ। ಪ್ರಭಾತ ಕಾಲ್ಯಮುತ್ಥಾಯ ಚಕ್ರೇ ಗೋದಾನಮುತ್ತಮಂ॥

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೨ ನೇ ಸರ್ಗ.

ವಸಿಷ್ಠರು ದಶರಥರಾಯನಿಂದ ಮಕ್ಕಳವಿವಾಹಸಂಬಂಧವಾದ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೩ ನೇ ಸರ್ಗ

ಜನಕರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟನು.

S.K.L.

ಬಾಲಕಾಂಡ-೭೩ನೇ ಸರ್ಗ (೨)

ಜನಕರಾಯನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋದಕಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಗಳಾದ ಊರ್ಮಿಳೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೂ, ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಕುಶಧ್ವಜನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಾಂಡವೀಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಗಳನ್ನು ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರಿಗೂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ದದರ್ಶ ಭೀಮಸಂಕಾಶಂ ಜಟಾಮಂಡಲ ಧಾರಿಣಂ। ಭಾರ್ಗವಂ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯಂ ತಂ ರಾಜರಾಜ [illegible]

ಬಾಲಕಾಂಡ-೭೪ನೇ ಸರ್ಗ

ವಿವಾಹವಾದ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ದಶರಥರಾಯನು ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲನಾಶಕನಾದ ಪರಶುರಾಮನನ್ನು ಕಂಡು [illegible]. [illegible] ತಪಸ್ವಿಯಾದ ಆ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ವಸಿಷ್ಠಾದಿಗಳು ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿದರು.

ತೇಜಸಾ ಘೋರಸಂಕಾಶಂ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಂ ... ಶ್ಲೋ ೮

S. K. L.

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೪ನೇ ಸರ್ಗ

ಭೀತನಾದ ದಶರಥರಾಜನು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಭಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗಮನಿಸದೆ ಪರಶುರಾಮನು ಋಷಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಶಿವಧನುರ್ಭಂಜನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವೈಷ್ಣವ ಕೋದಂಡದಲ್ಲಿ ಶರಸಂಧಾನಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಸ ಹತಾರ್ಗ್ದೃಶ್ಯ ರಾಮೇಣ ಸ್ವಾರ್ಲೋಕಾರ್ಗ್ಸ್ತಪಸಾರ್ಜಿತಾರ್ಗ್ । ಜಾಮದಗ್ನ್ಯೋ ಜಗಾಮಾಶು ಮಹೇಂದ್ರಂ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಂ ॥

S.K.L

ಬಾಲಕಾಂಡ - ೭೬ನೇ ಸರ್ಗ.

ಪರಶುರಾಮನ ಗರ್ವದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಕೂಡಲೇ ಆತನಿಂದ ವೈಷ್ಣವ ಕೋದಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶರಸಂಧಾನ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಿರಲು, ಪರಾಜಿತನಾದ ಪರಶುರಾಮನು ವೀರ್ಯಹೀನನಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಅಯಂ ಕೇಕಯರಾಜಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ವಸತಿ ಪುತ್ರಕ । ತ್ವಾಂ ನೇತುಮಾಗತೋ ವೀರ ಯುಧಾಜಿನ್ಮಾತುಲಸ್ತವ ॥

ಬಾಲಕಾಂಡ- ೭೭ನೇ ಸರ್ಗ

ಪರಶುರಾಮನು ಪರಾಜಿತನಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗಲು, ದಶರಥನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಯೋಧ್ಯಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿ ಪುತ್ರರಿಂದಲೂ ಸೊಸೆಯರಿಂದಲೂ ಒಡಗೂಡಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದು ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಮೈದುನನಾದ ಯುಧಾಜಿದ್ರಾಜನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಮೇರೆಗೆ ಮಗನಾದ ಭರತನನ್ನು ಅವನೊಡನೆ ಹೋಗಬಾರೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಭರತನು ಶತ್ರುಘ್ನಸಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನೊಡನೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

آخری درج شده تاریخ پر یه کتاب مستعار
لی گئی تهی مقرره مدت سے زیاده رکھنے کی
صورت میں ایک آنه یومیه دیرانه لیا جائیگا ۔